

Projektrapport

Miljötillsyn hos tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter 2025

2026-02-25



MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

Under år 2025 genomförde vi totalt 174 planerade insatser varav 100 tillsynsbesök och 74 granskningar. Vi handlade även 81 oplanerade insatser. Nedan följer en redovisning av de olika typerna av insatser.

Planerade insatser

Naturvårdsverkets fokusområde: Uppdaterade miljötillstånd

Under året 2025 fortsatte vi att kontrollera aktualiteten för miljötillstånd äldre än 10 år och där verksamheten inte påbörjat en ny tillståndsansökan. Vi använde oss av Naturvårdsverkets checklista och bedömningsstöd som utgångspunkt. Utöver detta tittade vi även på handlingar som ingått i prövningen för gällande tillstånd, vi jämförde villkor med andra tillstånd för liknande verksamheter. I bedömningen ingick även vår kunskap om lokala förhållanden och vår samlade erfarenhet av hur respektive verksamhet sköter sitt miljöarbete. Resultatet av vår bedömning av respektive verksamhet meddelade vi via en kontrollrapport.

Antal: 4

Metod: Skrivbordstillsyn

Energitillsyn

Under 2025 fortsatte vi arbetet med att kartlägga verksamheternas energiarbete utifrån Naturvårdsverkets nationella tillsynstrategi. Frågorna, som utgick från tillsynsstrategin, syftade till att följa upp hur verksamheterna arbetat med energikartläggning och energihushållningsplaner. Frågorna avsåg bland annat om kartläggning och plan har tagits fram, hålls aktuella, är antagna samt följs inom ramen för verksamhetens egenkontroll. Vidare kartlades vilka energislag som används samt om åtgärder har vidtagits eller planeras för att ställa om från fossila till icke-fossila energikällor.

Vi bedömde att de 14 verksamheter som ingick i projektet energitillsyn antingen hade ett grundläggande arbete med energieffektivisering på plats eller att tillsynen bidrog till ökad medvetenhet om energianvändningen.

Antal: 14

Metod: Tillsynsbesök på plats

Periodisk besiktning

Under året deltog vi vid periodiska besiktningar hos de tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheterna. Denna typ av besiktningar genomförs för att säkerställa att verksamheterna följer gällande lagstiftning och villkor i sina tillstånd. Det möjliggör en regelbunden uppföljning av verksamheternas miljöpåverkan och bidrar till att identifiera brister och risker. Vårt deltagande är en del av den löpande tillsynen och ger en fördjupad förståelse för verksamheternas drift och miljöarbete. Vår närvaro skapar även möjlighet till dialog och vägledning kring regelverk och villkor. Resultaten från besiktningarna ligger till grund för bedömning av behovet av fortsatta tillsynsåtgärder.

Antal: 21

Metod: Tillsynsbesök på plats

Granskning av miljörapporter

Tillståndspliktiga verksamheter ska för varje kalenderår sammanställa en miljörapport för att redovisa hur verksamheten har bedrivits och hur den har påverkat miljön utifrån gällande lagstiftning och villkor i tillståndet. Vi granskar rapporterna för att få en samlad bild av verksamheternas miljöpåverkan och miljöarbete. Genom granskningen kan vi identifiera brister, avvikelser och förbättringsbehov. Sammantaget bidrar miljörapporterna till öppenhet, kunskap och ett förebyggande miljöarbete.

Antal: 70

Metod: Skrivbordstillsyn

Bastillsyn

För de tillsynsinsatser som för året inte varit aktuella under projekt 1 och 2 så har vi genomfört så kallad bastillsyn. Det innebär löpande tillsyn som anpassas efter varje verksamhets förutsättningar utifrån känd information, inkomna uppgifter och erfarenhet från tidigare tillsyn. Det kan handla om uppföljning av tillstånd med villkor, speciallagstiftning, egenkontroll, driftsfrågor eller tidigare identifierade brister. Syftet är att säkerställa att verksamheten fortsatt uppfyller gällande krav och att eventuella problem upptäcks i ett tidigt skede.

Antal: 65

Metod: Tillsynsbesök på plats

Oplanerade insatser

Händelsestyrda insatser	Antal
Åtalsanmälan Tillsynsmyndigheten ska anmäla misstänkta brott mot miljöbalken eller tillhörande föreskrifter till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten. Exempel: En verksamhet har brutit mot villkor eller tillståndsgiven produktionsmängd enligt gällande tillstånd.	3
Remisser Med remiss menar vi ett ärende där en extern aktör, oftast annan myndighet, vill att vi lämnar synpunkter (yttrande) i ett ärende. Exempel: Ansökan om tillstånd till miljöfarliga verksamheter. Vi lämnar synpunkter om ifall ansökan behöver kompletteras samt verksamhetens tillåtlighet till miljöprövningsdelegationen.	13
Miljösanktionsavgifter En miljösanktionsavgift är en administrativ avgift som tas ut när någon bryter mot vissa regler i miljölagstiftningen, till exempel enligt miljöbalken. Exempel: En verksamhet har inte lämnat in kompletterande uppgifter (mängd) i tid för de produkter som anmälts till kemikalierregistret 2024.	1

Samråd Samråd är det första steget i prövningsprocessen och genomförs för att ge berörda myndigheter möjlighet att ta del av information om den planerade miljöfarliga verksamheten och lämna synpunkter, så att relevanta miljöaspekter och rättsliga förutsättningar kan beaktas i den fortsatta handläggningen och prövningen. Exempel: Etablering av ny vätgasanläggning, ny avfallsanläggning, utökning av mejeriverksamhet samt nya täkter.	13
Anmälan av driftstörning Om det i en verksamhet inträffar en driftsstörning eller liknande händelse som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön, ska verksamhetsutövaren omgående underrätta tillsynsmyndigheten om detta. Anmälan ska även göras vid överträdelse av begränsnings- eller riktvärden, dels i tillståndsbeslut, dels för industriutsläppverksamheter som omfattas av BAT-slutsats (bästa tillgängliga teknik) och har utsläppsvärden. Exempel: Läckage av processvatten och svavelsyra, brand i produktion, bräddning av avloppsvatten och förhöjt utsläpp av ammoniak till luft.	38
Anmälan om ändring av tillståndspliktig verksamheten För att ändra en tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet krävs i de flesta fall att ändringen anmäls till tillsynsmyndigheten. Exempel: Användning av slaggrus i sluttäckning av deponi, mottagning av ohygieniserat slam för kompostering, ny verksamhetsyta på återvinningscentral för trähantering samt efterbehandling av täktverksamhet.	13

Resultat

Av totalt 174 planerade insatser under året var det sammanfattningsvis 24 insatser där vi bedömde att det fanns avvikelser från lagstiftningen. Vid projektet för periodiska besiktningar genomför vi tillsynen med bedömning först när rapporten kommer in tillsammans med en åtgärdsplan, vilket gör att det kan dröja innan vi kan göra en bedömning.

Samtliga avvikelser kommer följas i upp inom ramen för den ordinarie tillsynen.

Vad blev nyttan med projekten?

Det är viktigt med tillsyn av tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter av flera skäl, särskilt med hänsyn till skyddet för miljön, människors hälsa och rättssäker tillämpning av miljölagstiftningen. Dessa verksamheter är förenade med en förhöjd risk för negativ påverkan på miljö och hälsa, bland annat genom utsläpp till luft, mark och vatten samt hantering av kemikalier och avfall. De kräver därför en mer omfattande och strukturerad tillsyn jämfört med verksamheter med lägre riskprofil.

De 174 planerade miljötillsynsinsatser vi genomförde hos tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter under 2025 bidrog till flera viktiga samhälls- och miljönyttor. Vi säkerställde att verksamheterna följde gällande tillståndsvillkor och miljölagstiftning, vilket minskade risken för utsläpp som kan skada människors hälsa samt luft, mark och vatten.

Genom tillsynen kunde vi identifiera brister i egenkontroll, kemikaliehantering och avfallshantering i ett tidigt skede. Detta bidrog till att förebygga olyckor och långsiktiga miljöskador som annars kan bli kostsamma och svåra att åtgärda i efterhand.

Tillsynen stärkte även efterlevnaden av tillståndsbeslut i praktiken och tydliggjorde för verksamhetsutövarna att tillståndsvillkor inte enbart är formella krav, utan ska följas i den dagliga driften. Vi bidrar till att skapa mer likvärdiga konkurrensvillkor mellan verksamheter genom att motverka att miljökrav åsidosätts av enskilda aktörer.

Vår tillsyn bidrog också till förbättring och utveckling hos verksamheterna genom dialog och vägledning, vilket kan leda till effektivare processer och minskad miljöpåverkan över tid.

Fakta om projekten

Namn:	Miljöskydd AB 2025 Sprint 1 Uppdaterade tillstånd Miljöskydd AB 2025 Sprint 2 Energitillsyn Miljöskydd AB 2025 Sprint 3 Periodisk besiktning Miljöskydd AB 2025 Sprint 4 Miljörapport Miljöskydd AB 2025 Sprint 5 Bastillsyn
Projekten pågick:	1 januari till 31 december 2025
Detta granskade vi:	• Miljötillstånds aktualitet • Energihushållning • Miljörapport • Efterlevnad av miljöbalken, föreskrifter samt domar och beslut.
Antal anläggningar:	72
Antal planerade insatser	174
Antal planerade insatser med avvikelser:	24

Bilaga. Anläggningar som ingick i projekten

Falköping

Dala Grustäkt (Dala 4:5)
Falevis Avfallsanläggning och ÅVC
Falköpings Avloppsreningsverk Hulesjön
Falköpings mejeri
Floby avloppsreningsverk
Floby deponi
Flobyfabriken
Friggeråkers verkstäder
Kinnarps kontorsmöbler
Leax Skaraborg
Panncentral Dotorp
Panncentral Marjarp
PR Slamsugning AB Mellanlagring FA
PR Slamsugning gipsåtervinning
PR Slamsugning komposteringsanläggning
Remondis Sweden AB
Risängens Avfallsanläggning och ÅVC
Sandbergs Sweden AB
Stenstorps Avloppsreningsverk
Stenstorps deponi
Torvtäkt Hjortemossen, Neova AB
Torvtäkt Karbomossen
Täkt Berga 1:11 (SMA Mineral)
Täkt Gökhem 1:9 (NCC)
Täkt Hällestads-Tåstorp 1:5 (Grusfix)
Täkt Karleby 9:13 (Nordkalk)
Täkt Sörby 2:16

Hjo

Emballator Tectubes Sweden
Hjo avloppsreningsverk
Hjo värmeverk
Hjo ÅVC
Hjordnära mejeri
Josef Kihlberg
Täkt Svebråta (Benders)
Täkt Svekhult 1:3 Skarpås (Jan Lundblad AB)

Karlsborg

Karlsborgs avloppsreningsverk
Karlsborgs deponi
Karlsborgs ÅVC
Mölltorps Gjuteri och Mek. Verkstad
Scandinavian Cellulose Production AB
Stjärnviks grustäkt (Stjärnviks gård)
Täkt Forsvik 5:224 (Svevia)
Vanäsverken

Skövde

Aurobay
Avfallssorteringsanläggningen Timboholm
BEWI (f.d. Jackon)
Cejn
Furhoffs Rostfria
Gasum AB
Horns lertäkt
Krematoriet Ryd
Miljostationen
NSI Skövde
Panncentral Lönne
Panncentral Lövängsverket
Panncentral P4
Skövde avloppsreningsverk Stadskvarn,
Skövde dagvattensystem
Skövde flygplats
Skövde krematorium
Skövde slakteri
Stena Recycling
Täkt Skövde 4:16 Billingsryd (Skanska)
Täkt Varola 1:6 (SÅGAB)
Värmecentral Penta, VC3
Värmekällan block 3 (Avfall)
Värmekällan block 4 (Bio)
Återvinningsverksamhet och täkt Övertorp
1:4 (Swerock)

Tibro

Tibro avloppsreningsverk
Hästekulla grustäkt
Panncentral Baggeboverket
Täkt Karlshaga 2:13 (Skanska)